

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА «КРОК»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії

Андрій КУЧКО

березня 2025 р.

ПРОГРАМА

фахового випробування для вступу на навчання за спеціальністю
С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)»,
для здобуття ступеня магістра на основі НРК6, НРК7

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри економіки та
фінансів

протокол № 9 від 21 березня 2025р.

завідувач кафедри

Ігор РУМИК

Київ, 2025

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

ВСТУП

Прийом вступників на навчання за спеціальністю С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)», для здобуття ступеня магістра на основі НРК6, НРК7 (на основі ступеня бакалавра, магістра, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) для осіб, які мають спеціальні умови вступу відповідно до Правил прийому на навчання у 2025 році проводиться за результатами фахового випробування з освітнього компоненту «Економіка підприємства».

ТЕМА 1. ПІДПРИЄМСТВО В СУЧАСНІЙ СИСТЕМІ

ГОСПОДАРЮВАННЯ

Роль підприємства в національній економічній системі. Поняття підприємства як організаційно відокремленої та економічно самостійної ланки виробничої сфери. Основні критерії, що визначають суб'єкта господарювання як підприємство. Цілі й напрями діяльності підприємства.

Нормативно-правові акти, що регулюють діяльність підприємств. Створення підприємства, його статут і колективний договір.

Види підприємств. Організаційно-правові форми підприємств. Приватне підприємство. Види господарських товариств.

Об'єднання підприємств. Види об'єднань підприємств асоціації, корпорації, консорціуми, концерни, холдинги.

2. ПЕРСОНАЛ ПІДПРИЄМСТВА ТА ПРОДУКТИВНІСТЬ ПРАЦІ

Поняття трудових ресурсів і персоналу підприємства. Класифікація і структура персоналу виробничого підприємства. Характеристика категорій персоналу (керівників, спеціалістів, службовців, робітників). Показники наявності та руху персоналу. Методи визначення планової чисельності робітників.

Продуктивність праці як показник ефективності організації праці персоналу. Поняття виробітку, методи його визначення. Поняття і види трудомісткості. Чинники зростання продуктивності праці.

3. ОПЛАТА ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Мотивація трудової діяльності працівників підприємства. Класифікація методів мотивації (економічні прямі, економічні непрямі та негрошові).

Поняття оплати праці. Основна і додаткова оплата праці. Функції заробітної плати як економічної категорії: відтворювальна, стимулююча, регулююча, соціальна.

Організація оплати праці на підприємстві. Тарифна система оплати праці. Погодинна та відрядна форми оплати праці. Системи оплати праці:

пряма відрядна, непряма відрядна, відрядно-преміальна, відрядно-прогресивна, акордна, проста погодинна, погодинно-преміальна.

Сучасні форми оплати праці персоналу. Система участі у прибутках як додатковий засіб мотивації праці.

4. ОСНОВНІ ФОНДИ ПІДПРИЄМСТВА

Сутність основних фондів, їх класифікація (за галузевою належністю, функціональним призначенням, участю у виробничому процесі, матеріальним складом тощо). Поняття про структуру основних фондів.

Оцінка вартості основних фондів (первісна, відновна, справедлива, залишкова, ліквідаційна). Фізичний і моральний знос основних фондів.

Амортизація основних фондів. Методи нарахування амортизації: прямолінійний, зменшення залишкової вартості, прискореного зменшення залишкової вартості, кумулятивний, виробничий.

Просте й розширене відтворення основних фондів. Показники використання основних фондів. Ефективність відтворення та використання основних фондів.

5. НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ ПІДПРИЄМСТВА

Сутність нематеріальних активів, їх склад. Характеристика об'єктів промислової та інтелектуальної власності, інших нематеріальних ресурсів.

Оцінка нематеріальних активів. Амортизація нематеріальних активів. Показники оцінки ефективності використання нематеріальних активів.

6. ОБОРОТНІ КОШТИ ПІДПРИЄМСТВА

Сутність, класифікація і структура оборотних коштів підприємства. Кругообіг оборотних коштів підприємства. Поняття про оборотні фонди та фонди обігу, характеристика їх елементів (виробничих запасів, незавершеного виробництва, витрат майбутніх періодів, готової продукції, дебіторської заборгованості, грошових коштів).

Нормування оборотних коштів. Показники використання оборотних коштів (коефіцієнт оборотності, коефіцієнт завантаження, період одного обороту, рентабельність оборотних коштів). Шляхи підвищення ефективності використання оборотних коштів.

7. ТЕХНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНА БАЗА ТА ВИРОБНИЧА ПОТУЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

Техніко-технологічна база підприємства: сутність та складові. Показники рівня техніко-технологічної бази підприємства. Технічний розвиток підприємства.

Поняття виробничої потужності підприємства. Фактори впливу на формування виробничої потужності. Одиниці виміру. Проектна, поточна та

резервна потужність підприємства. Особливості визначення виробничої потужності. Показники рівня використання виробничої потужності підприємства.

8. ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

Поняття інвестицій та їх класифікація. Суб'єкти інвестиційної діяльності. Фінансові інвестиції. Види цінних паперів, порядок їх випуску, обігу та використання. Інвестиції у засоби виробництва. Державне регулювання інвестиційної діяльності. Визначення необхідного обсягу і джерел фінансування капіталовкладень. Структура інвестицій. Оцінка доцільності інвестиційного проекту. Статичні показники оцінки ефективності інвестицій. Врахування чинника часу при обґрунтуванні доцільності інвестиційного проекту.

Поняття інновацій, інноваційної діяльності. Класифікація інновацій. Загальна характеристика інноваційних процесів. Оцінка ефективності технічних та організаційних нововведень. Інноваційний розвиток підприємств.

9. ВИТРАТИ ПІДПРИЄМСТВА

Поняття витрат. Різновиди витрат: операційні та інвестиційні витрати. Класифікація витрат за об'єктами формування, способом включення у собівартість продукції, реакцією на обсяг виробництва. Поділ витрат за економічними елементами. Співвідношення прямих і непрямих, змінних і постійних витрат та їх практичне значення.

Система управління витратами. Важливість обґрунтування рівня витрат і контролю їх формування за центрами відповідальності. Особливості управління витратами у коротко- і довгостроковому періодах. Кошторис виробництва: призначення, основні складові. Графічний та аналітичний методи визначення критичного обсягу виробництва.

Поняття собівартості. Види собівартості. Поняття цехової, виробничої та повної собівартості продукції. Калькулювання собівартості. Об'єкти калькулювання, калькуляційні одиниці, статті калькулювання. Методи калькулювання. Характеристика основних калькуляційних статей витрат. Проблеми розподілу непрямих витрат при калькулюванні у багатопродуктовому виробництві. Пошук резервів зниження собівартості.

10. ТОВАРНА ТА ЦІНОВА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА

Показники вимірювання обсягів продукції підприємства. Товарна, валова, чиста та реалізована продукція.

Поняття, роль і функції ціни в ринковій економіці. Класифікація цін. Структура оптової ціни виробника, відпускної та роздрібною ціни. Методи ціноутворення на підприємстві. Цінова політика підприємства. Державне регулювання цін на продукцію підприємств.

11. ЯКІСТЬ І КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПРОДУКЦІЇ

Поняття якості продукції. Одиничні, комплексні та узагальнюючі показники якості. Методи оцінювання якості продукції.

Конкурентоспроможність продукції. Технологія оцінювання рівня конкурентоспроможності продукції підприємства. Шляхи поліпшення якості та конкурентоспроможності продукції.

Стандартизація і сертифікація продукції. Державний нагляд за якістю продукції в Україні.

12. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Поняття доходу (виручки). Прибуток – основний показник фінансово-економічної діяльності підприємства. Види прибутку. Порядок визначення фінансового результату діяльності підприємства.

Поняття ефективності. Види ефективності. Рентабельність як показник ефективності діяльності підприємства. Види рентабельності.

Шляхи підвищення ефективності діяльності підприємства. Фінансовий стан підприємства, його фінансова стійкість, платоспроможність, ліквідність активів.

13. АНТИКРИЗОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

Банкрутство підприємств. Фінансові причини виникнення неплатоспроможності підприємств. Поняття фіктивного банкрутства, його приховування або навмисне доведення до банкрутства.

Реструктуризація, організаційні форми реструктуризації підприємств.

Санація (фінансове оздоровлення) підприємств.

Поняття економічної безпеки суб'єктів господарювання.

ПЕРЕЛІК ЗАПИТАНЬ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

1. Визначення підприємства. Цілі та напрями діяльності.
2. Правові основи функціонування підприємства.
3. Види підприємств, їх класифікація і структура.
4. Види об'єднання підприємств.
5. Ринкове середовище господарювання підприємств та організацій.
6. Управління підприємством: сутність, функції та методи здійснення.
7. Поняття економіко-організаційного потенціалу підприємства.
8. Поняття і функції організаційної структури підприємства.
9. Виробнича структура підприємства: поняття, види та чинники формування.
10. Поняття, класифікація персоналу підприємства.
11. Визначення чисельності окремих категорій працівників.
12. Управління персоналом підприємства.
13. Виробничі фонди (виробничі матеріальні активи).
14. Оцінка, класифікація і структура основних фондів.
15. Спрацювання, амортизація і відтворення основних фондів.
16. Ефективність відтворення і використання основних фондів.
17. Оборотні фонди: класифікація і структура.
18. Ефективність використання оборотних фондів.
19. Поняття і види нематеріальних активів.
20. Поняття оборотних коштів та їх структура.
21. Нормування оборотних коштів.
22. Ефективність використання оборотних коштів.
23. Поняття, склад і структура інвестицій.
24. Необхідний обсяг і джерела виробничих інвестицій.
25. Формування фінансових інвестицій.
26. Оцінка ефективності виробничих і фінансових інвестицій.
27. Поняття і зміст інноваційних процесів.
28. Науково - технічний прогрес та інновації.

29. Організаційний прогрес.
30. Оцінка ефективності технічних та організаційних нововведень.
31. Поняття і значення техніко - технологічної бази виробництва.
32. Організаційно-економічне управління технічним розвитком підприємства.
33. Поняття, види і чинники формування виробничої потужності підприємства.
34. Поняття і основні елементи виробничого процесу. Принципи організації виробничих процесів.
35. Організаційні типи виробництва.
36. Методи організації виробництва.
37. Форми організації виробництва.
38. Поняття, види і значення інфраструктури.
39. Системи технічного обслуговування виробничого процесу.
40. Соціальна інфраструктура підприємства.
41. Загальна характеристика продукції.
42. Виробнича програма підприємства: сутність, зміст та технологія розробки.
43. Маркетингова діяльність і формування програми виробництва продукції.
44. Матеріально-технічне забезпечення виробництва.
45. Поняття і зміст якості продукції.
46. Конкурентоспроможність продукції.
47. Стандартизація і сертифікація продукції.
48. Державний нагляд за якістю продукції.
49. Продуктивність праці персоналу.
50. Мотивація трудової діяльності працівників.
51. Оплата праці: сутність, функції і загальна організація.
52. Форми і системи оплати праці робітників.
53. Участь робітників у прибутках підприємства.

54. Поточні витрати на виробництво продукції.
55. Кошторис виробництва і собівартість товарної продукції.
56. Обчислення собівартості окремих виробів.
57. Стратегія і шляхи зниження поточних витрат.
58. Ціни на продукцію.
59. Зміст фінансової діяльності підприємства.
60. Рентабельність господарської діяльності.
61. Оцінка фінансово - економічного стану підприємства.
62. Зміст ефективності господарської діяльності.
63. Види ефективності та їх вимірювання.
64. Чинники підвищення ефективності виробництва.
65. Планування як основна функція управління.
66. Методичні основи планування.
67. Поняття, призначення та типові розділи бізнес-плану підприємства.
68. Зміст стратегії розвитку підприємства.
69. Зміст економічної безпеки підприємства.
70. Економічна криза підприємства: основні причини, види кризи.
71. Антикризові заходи господарської діяльності.
72. Здійснення та ефективність реструктуризації суб'єктів господарювання.
73. Санація господарюючих суб'єктів: сутність, цілі, форми здійснення та типові заходи.
74. Банкрутство підприємств як економічне явище.
75. Організація і наслідки ліквідації збанкрутілих підприємств.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ НА ВСТУПНОМУ ВИПРОБУВАННІ

Ці Критерії визначають загальні підходи до визначення рівня навчальних досягнень вступників і встановлюють відповідність між вимогами до знань і умінь вступників та показником оцінки в балах.

Ці Критерії реалізуються в нормах чотирьох рівнів досягнень: відмінно, добре, задовільно, незадовільно.

Проміжок за накопичувальною шкалою Університету	Оцінка за чотирибальною національною шкалою	Оцінка (шкала від 100 до 200 балів)
90 та вище	Відмінно	180-200
70–89	Добре	150-179
50–69	Задовільно	100-149
1–49	Незадовільно	0-99

Відмінно – знання вступника є глибокими, міцними, системними, вступник вміє застосовувати знання для виконання завдань, вміє самостійно оцінювати різноманітні ситуації, виявляти і відстоювати особисту позицію.

Добре – вступник знає істотні ознаки понять, явищ, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь правильна, логічна, обґрунтована, хоча у ній бракує власних суджень.

Задовільно – вступник відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними знаннями з дисципліни. Визначення понять дає з помилками й неточностями.

Незадовільно – відповідь фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення.

При оцінюванні відповіді на вступному випробуванні враховуються:

- правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх;
- самостійність суджень.

ОСНОВНА ТА ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. Київ: Кондор-Видавництво, 2016. 378 с.
2. Гиль О.О. Економіка та організація діяльності об'єднань підприємств: навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2015. 248 с.
3. Горбач Л.М., Котляров В.О. Економіка підприємства: навчальний посібник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2021. 620 с.
4. Господарський кодекс України: Закон України № 436-IV від 16.01.2003 р. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 2003. № 18-22. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
5. Доберчак Н.І. Економіка виробництва: навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2015. 258 с.
6. Економіка невизначеності: зміст, оцінювання, регулювання: колективна монографія/ за ред. І.Ф. Радіонової. Київ: Університет «КРОК», 2021. 287 с. URL: https://library.krok.edu.ua/media/library/category/monografiji/radionova_0013.pdf
7. Економіка підприємства: навчальний посібник / О.І. Лисак, Л.О. Андреева, Л.О. Болтянська. Мелітополь: Люкс, 2020. 272 с.
8. Економіка підприємства: підручник для студентів вищ. навч. закл. / Л.Г. Мельник, О.І. Карінцева, О.В. Кубатко та ін. ; за заг. ред. Л.Г. Мельника. Суми : Унів. кн., 2017. 863 с.
9. Економіка підприємства: підручник / Г.О. Швиданенко, К.С. Бойченко, В.Г. Васильков, А.І. Дмитренко та ін.; за заг. та наук. ред. Г.О. Швиданенко ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : КНЕУ, 2019. 551 с.
10. Економіка підприємства: підручник/ за ред. Л.Л. Ковальської, І.В. Кривов'язюк. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 700 с.
11. Економіка підприємства : підручник : у 3 ч. Ч. 2 / А.А. Мазаракі, Г.В. Блакита, Г.В. Ситник та ін. ; за заг. ред. А.А. Мазаракі. Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2023. 472 с.
12. Іванюта П. В., Лугівська О.П. Управління ресурсами і витратами: навч. посібник. 2-е видання. М-во освіти і науки України, Укоопспілка, Полтавський ун-т споживчої кооперації України. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 320 с.
13. Маслак О.І. Економіка промислового підприємства: навч. посіб. Київ : Центр учб. літ., 2017. 172 с.
14. Про акціонерні товариства: Закон України від 27.07.22 № 2465-IX. *Голос України*. 2022. 20.08.22. №171.
15. Швиданенко Г.О. Економіка підприємства у формалізованих визначеннях, завданнях та розрахунках: завдання, кейси та розрахунки: навч. посіб.; М-во освіти і науки України, ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". Електрон. текстові дані. Київ : КНЕУ, 2017. 169 с.
16. Яркіна Н.М. Економіка підприємства: навчальний посібник. Вид. 2-ге перероб. і доп. Київ: Видавництво Ліра-К, 2017. 596 с.